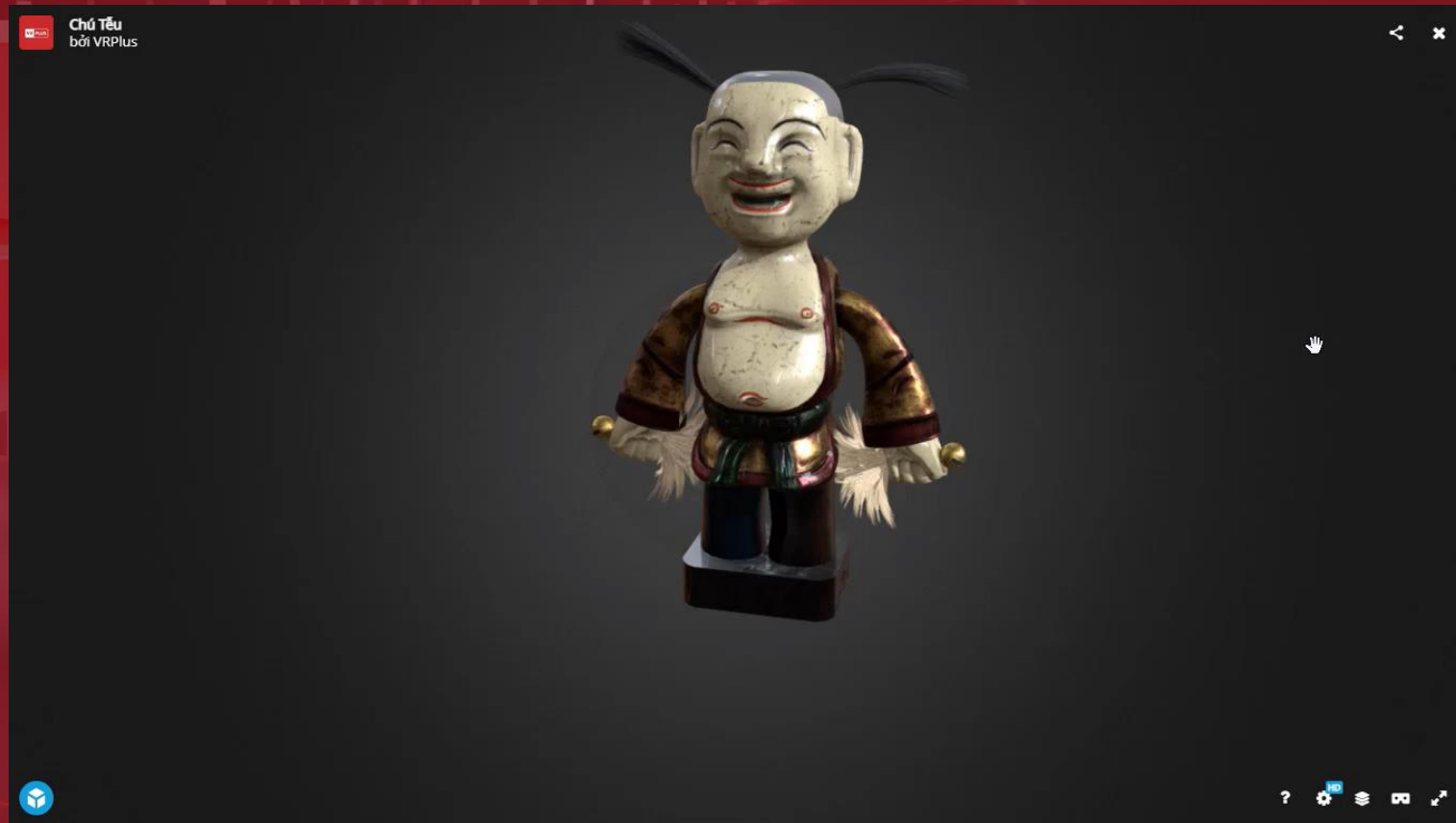

1

Nêu nhận xét của em về gương mặt nhân vật chú Tễu trong các tiết mục múa rối nước.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Tiếng Việt

SỰ TÍCH CHỦ TÊN

Trang 153

LUYỆN ĐỌC

SỰ TÍCH CHÚ TẪU

Theo Trần Quốc Toàn

SỰ TÍCH CHỦ TỂ

Nhân vật:

1. Ông quản phường rối nước
2. Tể — anh trai

Cảnh 1: *Tại xưởng mộc phường rối nước.*

Ông quản: - Anh tìm ai?

Anh Tể: - Dạ thưa, con tìm ông quản phường rối nước ạ.

Ông quản: - Là ta đây!

Anh Tể: - Dạ, con tên Tể. Đến xin học nghề.

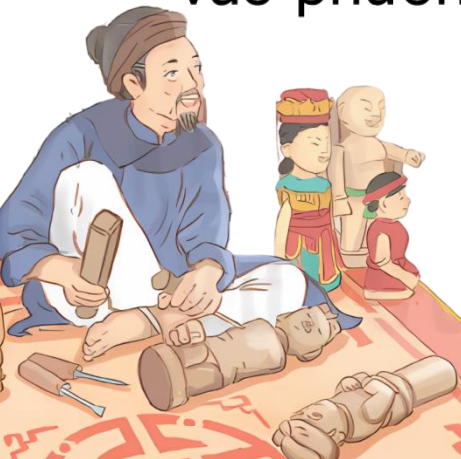
Ông quản: - Tể có nghĩa là cười. Tên đẹp đấy! Vì sao con muốn học nghề rối nước?

Anh Tể: - Con thích ca hát mà tướng mạo khó coi, "bụng trống châu, đầu cá trê", vào phường ta mới mong được giấu mặt mình, trình mặt rồi mà hát sau bức màn ạ.

Ông quản: - Ta thấy con ngộ nghĩnh, hoạt bát đấy chứ! Ai mách con tới đây?

Anh Tể: - Mẹ con ạ. Mẹ con bảo tới đây "không đẹp nay thì đẹp mai, học cười má phấn có hai đồng tiền".

Ông quản: - Ha ha! Phường ta đưa tiếng cười mua vui cho làng xóm. "Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ!". Để ta dạy con diễn mấy quân hề. Tha hồ mà cười! Nào ta sang thủy đình ao làng để tập.

Cảnh 2: Ba năm sau, ở thủy đình phước rồi nước.

Ông quản: - Con thấy... sau các buổi diễn, ta

thấy con đảm c... **Đọc diễn cảm văn bản kịch**

Anh Tể: - Th... **Sự tích chú Tể, biết thể**
thủy đình rộng... **hiện giọng đọc phù hợp với**
có nhiều người... **nhân vật, biết nhấn giọng**
những từ ngữ thể hiện ngữ

Ông quản: - Ta... **điệu của lời nói và cảm xúc**
trò hay hơn, nh... **của nhân vật.**

Chỉ xin con cho... rồi nước những tích

quân rồi mới, th... n nguyện của mình.

Anh Tể: - Xin vâng. Quân rồi chú Tể sẽ thay con ca hát

với mọi người. Con xin cảm ơn!

(Ngày tiễn chân anh Tể, cả phường rồi cùng

hát "Hãy vui...i.... a... là vui như chú Tể...".)

Nhân vật:

1. Ông quản phường rồi nước
2. Tều — anh trai

1 Cảnh 1: *Tại xưởng mộc phường rồi nước.*

Ông quản: - Anh tìm ai?

Anh Tều: - Dạ thưa, con tìm ông quản phường rồi nước ạ.

Ông quản: - Là ta đây!

Anh Tều: - Dạ, con tên Tều. Đến xin học nghề.

Ông quản: - Tều có nghĩa là cười. Tên đẹp đấy! Vì sao con muốn học nghề rồi nước?

Anh Tều: - Con thích ca hát mà tướng mạo khó coi, "bụng trống châu, đầu cá trê", vào phường ta mới mong được giấu mặt mình, trình mặt rồi mà hát sau bức màn ạ.

Ông quản: - Ta thấy con ngộ nghĩnh, hoạt bát đấy chứ! Ai mách con tới đây?

Anh Tều: - Mẹ con ạ. Mẹ con bảo tới đây "không đẹp nay thì đẹp mai, học cười má phấn có hai đồng tiền".

Ông quản: - Ha ha! Phường ta đưa tiếng cười mua vui cho làng xóm. "Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ!". Để ta dạy con diễn mấy quân hề. Tha hồ mà cười! Nào ta sang thuyền đình ao làng để tập.

2 Cảnh 2: Ba năm sau, ở thuỷ đình phường rồi nước.

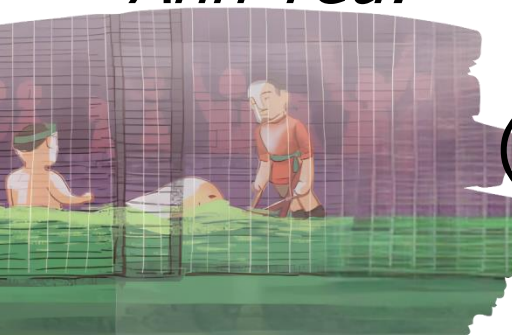
Ông quản: - Con đã được hát ca thoả thích, vì sao sau các buổi diễn, ta thấy con đắm chiêu như vậy?

Anh Tể: - Thưa ông quản! Gần đây, con thường mơ thấy một nơi có nhà thuỷ đình rộng mênh mông, thoả sức ngân nga cho tròn vành rõ chữ. Ở đó có nhiều người đẹp như tiên đang múa ca, vẫy gọi con...

Ông quản: - Ta nghĩ đó chính là mong ước tìm cho nghề rồi nước những tích trò hay hơn, những quân rồi đẹp hơn! Con cứ đi theo tâm nguyện của mình. Chỉ xin con cho phường rồi làng ta lấy chính con làm hình mẫu khắc tạc một quân rồi mới, thay con ở lại múa ca với bạn nghề.

Anh Tể: - Xin vâng. Quân rồi chú Tể sẽ thay con ca hát với mọi người. Con xin cảm ơn!

(Ngày tiễn chân anh Tể, cả phường rồi cùng hát "Hãy vui...i.... a... là vui như chú Tể...".)

Luyện đọc từ khó

Ông quản phường rồi nước

**Một nụ cười bằng mười than
thuốc bổ**

Phường rồi làng ta

Giải nghĩa từ ngữ

(Ông) quản phường: (người) quản lí, điều hành một tổ chức gồm những người cùng làm một nghề, một công việc (trong xã hội xưa).

Thủy đình:
nhà biểu diễn
múa rối nước.

Quân hề: nhân vật rối nước được làm bằng gỗ, đóng vai gây cười trong các vở diễn.

Nhân vật:

1. Ông quản phường rồi nước
2. Tể — anh trai

1

Cảnh 1: *Tại xưởng mộc phường rồi nước.*

Ông quản: - Anh tìm ai?

Anh Tể: - Dạ thưa, con tìm ông quản phường rồi nước ạ.

Ông quản: - Là ta đây!

Anh Tể: - Dạ, con tên Tể. Đến xin học nghề.

Ông quản: - Tể có nghĩa là cười. Tên đẹp đấy! Vì sao con muốn học nghề rồi nước?

Anh Tể: - Con thích ca hát mà tướng mạo khó coi, "bụng trống châu, đầu cá trê", vào phường ta mới mong được giấu mặt mình, trình mặt rồi mà hát sau bức màn ạ.

Ông quản: - Ta thấy con ngộ nghĩnh, hoạt bát đấy chứ! Ai mách con tới đây?

Anh Tể: - Mẹ con ạ. Mẹ con bảo tới đây "không đẹp nay thì đẹp mai, học cười má phấn có hai đồng tiền".

Ông quản: - Ha ha! Phường ta đưa tiếng cười mua vui cho làng xóm. "Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ!". Để ta dạy con diễn mấy quân hề. Tha hồ mà cười! Nào ta sang thủy đình ao làng để tập.

2 Cảnh 2: Ba năm sau, ở thuỷ đình phường rồi nước.

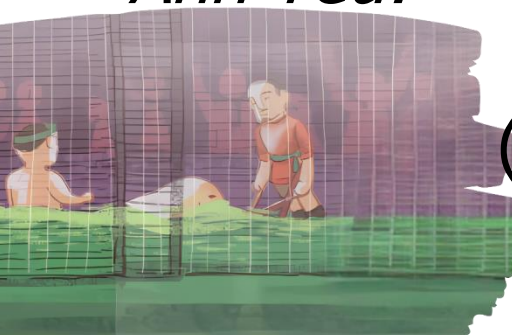
Ông quản: - Con đã được hát ca thoả thích, vì sao sau các buổi diễn, ta thấy con đắm chiêu như vậy?

Anh Tế: - Thưa ông quản! Gần đây, con thường mơ thấy một nơi có nhà thuỷ đình rộng mênh mông, thoả sức ngân nga cho tròn vành rõ chữ. Ở đó có nhiều người đẹp như tiên đang múa ca, vẫy gọi con...

Ông quản: - Ta nghĩ đó chính là mong ước tìm cho nghề rồi nước những tích trò hay hơn, những quân rồi đẹp hơn! Con cứ đi theo tâm nguyện của mình. Chỉ xin con cho phường rồi làng ta lấy chính con làm hình mẫu khắc tạc một quân rồi mới, thay con ở lại múa ca với bạn nghề.

Anh Tế: - Xin vâng. Quân rồi chú Tế sẽ thay con ca hát với mọi người. Con xin cảm ơn!

(Ngày tiễn chân anh Tế, cả phường rồi cùng hát "Hãy vui...i.... a... là vui như chú Tế...".)

TÌM HIẾU BÁI

**Đọc thầm và trả lời
câu hỏi**

SỰ TÍCH CHỦ TỂ

Nhân vật:

1. Ông quản phường rồi nước
2. Tể — anh trai

1 Cảnh 1: *Tại xưởng mộc phường rồi nước.*

Ông quản: - Anh tìm ai?

Anh Tể: - Dạ thưa, con tìm ông quản phường rồi nước ạ.

Ông quản: - Là ta đây!

Anh Tể: - Dạ, con tên Tể. Đến xin học nghề.

Ông quản: - Tể có nghĩa là cười. Tên đẹp đấy! Vì sao con muốn học nghề rồi nước?

Anh Tể: - Con thích ca hát mà tướng mạo khó coi, "bụng trống châu, đầu cá trê", vào phường ta mới mong được giấu mặt mình, trình mặt rồi mà hát sau bức màn ạ.

Ông quản: - Ta thấy con ngộ nghĩnh, hoạt bát đấy chứ! Ai mách con tới đây?

Anh Tể: - Mẹ con ạ. Mẹ con bảo tới đây "không đẹp nay thì đẹp mai, học cười má phấn có hai đồng tiền".

Ông quản: - Ha ha! Phường ta đưa tiếng cười mua vui cho làng xóm. "Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ!". Để ta dạy con diễn mấy quân hề. Tha hồ mà cười! Nào ta sang thủy đình ao làng để tập.

1. Ở cảnh 1, lí do anh Tể tìm gặp ông quản là gì?

Anh Tể tìm gặp ông quản để học nghề rối nước.

Theo em, vì sao anh Tể lại muốn học nghề rối nước?

Anh Tể muốn học nghề rối nước vì anh thích ca hát nhưng tướng mạo không đẹp. Chỉ có diễn rối nước mới mong được “giấu mặt mình, trình mặt rối” hát sau bức màn.

2. Qua lời chào hỏi, giới thiệu, trò chuyện với ông quản, em thấy anh Tể là người thế nào?

Qua lời chào hỏi, giới thiệu, trò chuyện với ông quản, em thấy anh Tể là người thật thà, hoạt bát, ngộ nghĩnh.

3. Theo em, vì sao ông quản dạy cho anh Tể diễn những quân rối hề?

Vì thấy anh Tể muốn "học cười"

Vì thấy anh Tể hoạt bát, ngộ nghĩnh.

□ □ □ □ □

3. Theo em, vì sao ông quản dạy cho anh Tể diễn những quân rối hề?

Vì thấy anh Tể muốn "học cười"

Vì thấy anh Tể hoạt bát, ngộ nghĩnh.

Vì đưa tiếng cười mua vui cho cả làng.

2 Cảnh 2: Ba năm sau, ở thuỷ đình phường rồi nước.

Ông quản: - Con đã được hát ca thoả thích, vì sao sau các buổi diễn, ta thấy con đắm chiêu như vậy?

Anh Tể: - Thưa ông quản! Gần đây, con thường mơ thấy một nơi có nhà thuỷ đình rộng mênh mông, thoả sức ngân nga cho tròn vành rõ chữ. Ở đó có nhiều người đẹp như tiên đang múa ca, vẫy gọi con...

Ông quản: - Ta nghĩ đó chính là mong ước tìm cho nghề rồi nước những tích trò hay hơn, những quân rồi đẹp hơn! Con cứ đi theo tâm nguyện của mình. Chỉ xin con cho phường rồi làng ta lấy chính con làm hình mẫu khắc tạc một quân rồi mới, thay con ở lại múa ca với bạn nghề.

Anh Tể: - Xin vâng. Quân rồi chú Tể sẽ thay con ca hát với mọi người. Con xin cảm ơn!

(Ngày tiễn chân anh Tể, cả phường rồi cùng hát "Hãy vui...i.... a... là vui như chú Tể...".)

4. Ở cảnh 2, điều gì khiến anh Tể có những xáo trộn trong tâm tư? Vì sao ông quản khích lệ anh Tể đi theo tâm nguyện của mình?

THẢO LUẬN

4. Ở cảnh 2, điều gì khiến anh Tể có những xáo trộn trong tâm tư?

Anh Tể có những xáo trộn trong tâm tư vì mơ thấy một nơi có nhà thuỷ đình rộng mênh mông, thoả sức ngân nga cho tròn vành rõ chữ. Ở đó có nhiều người đẹp như tiên đang múa ca, vẫy gọi anh Tể. Những giấc mơ đó có lẽ đã khiến anh Tể băng khuâng, thấy như thực như mơ, khơi dậy niềm mơ ước cao xa...

4. Vì sao ông quản khách lệ anh Tể đi theo tâm nguyện của mình?

Ông quản khách lệ anh Tể đi theo tâm nguyện của mình vì ông nghĩ đó chính là mong ước tìm cho nghề rối nước những tích trò hay hơn, những quân rối đẹp hơn.

5. vở kịch giải thích thế nào về sự xuất hiện nhân vật chú Tễu trong các vở rối nước?

Vở kịch giải thích sự xuất hiện nhân vật chú Tễu trong các vở rối nước là: Sau khi anh Tễu rời phường rối nước, ông quản phường xin anh lấy chính hình mẫu anh khắc tạc thành một quân rối mới, thay anh Tễu ở lại múa cá với bạn nghề trong phường. Do vậy đây là một nhân vật được hình tượng hóa từ một con người có thật, mang nhiều ý nghĩa.

LUYỆN ĐỌC LẠI

Nhân vật:

1. Ông quản phường rồi nước
2. Tể — anh trai

1 Cảnh 1: *Tại xưởng mộc phường rồi nước.*

Ông quản: - Anh tìm ai?

Anh Tể: - Dạ thưa, con tìm ông quản phường rồi nước ạ.

Ông quản: - Là ta đây!

Anh Tể: - Dạ, con tên Tể. Đến xin học nghề.

Ông quản: - Tể có nghĩa là cười. Tên đẹp đấy! Vì sao con muốn học nghề rồi nước?

Anh Tể: - Con thích ca hát mà tướng mạo khó coi, "bụng trống châu, đầu cá trê", vào phường ta mới mong được giấu mặt mình, trình mặt rồi mà hát sau bức màn ạ.

Ông quản: - Ta thấy con ngộ nghĩnh, hoạt bát đấy chứ! Ai mách con tới đây?

Anh Tể: - Mẹ con ạ. Mẹ con bảo tới đây "không đẹp nay thì đẹp mai, học cười má phấn có hai đồng tiền".

Ông quản: - Ha ha! Phường ta đưa tiếng cười mua vui cho làng xóm. "Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ!". Để ta dạy con diễn mấy quân hề. Tha hồ mà cười! Nào ta sang thủy đình ao làng để tập.

2

Cảnh 2: Ba năm sau, ở thuỷ đình phường rồi nước.

Ông quản: - Con đã được hát ca thoả thích, vì sao sau các buổi diễn, ta thấy con đắm chiêu như vậy?

Anh Tế: - Thưa ông quản! Gần đây, con thường mơ thấy một nơi có nhà thuỷ đình rộng mênh mông, thoả sức ngân nga cho tròn vành rõ chữ. Ở đó có nhiều người đẹp như tiên đang múa ca, vẫy gọi con...

Ông quản: - Ta nghĩ đó chính là mong ước tìm cho nghề rồi nước những tích trò hay hơn, những quân rồi đẹp hơn! Con cứ đi theo tâm nguyện của mình. Chỉ xin con cho phường rồi làng ta lấy chính con làm hình mẫu khắc tạc một quân rồi mới, thay con ở lại múa ca với bạn nghề.

Anh Tế: - Xin vâng. Quân rồi chú Tế sẽ thay con ca hát với mọi người. Con xin cảm ơn!

(Ngày tiễn chân anh Tế, cả phường rồi cùng hát "Hãy vui...i.... a... là vui như chú Tế...".)

LUYỆN TẬP

THEO VĂN

BẢN ĐỌC

1. Xếp các từ có tiếng tâm dưới đây vào nhóm thích hợp.

Tâm tư

Tâm bảo

Tâm điểm

Tâm huyết

Lương tâm

Tâm trạng

Trung tâm

Tâm nguyện

Tâm có nghĩa là
điểm chính giữa.

Tâm có nghĩa là
tình cảm, ý chí.

2. Đặt câu với 1 – 2 từ trong mỗi nhóm ở bài tập 1.

- Ngày đầu tiên đi học, tâm trạng em rất bồi hồi.
- Ở trung tâm mua sắm, người ta trang trí cây thông noel thật rực rỡ.
- Dự báo thời tiết thông báo tâm bão Trà My đang tiến vào khu vực miền trung.

CHÀO TAM BIỆT